

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 21Csp/245/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117223485
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Vozárová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2117223485.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Monikou Vozárovou v právnej veci žalobcu: Poštová banka, a.s., Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 31340890, zastúpený spoločnosťou: Advokátska kancelária RELEVANS s. r. o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, Bratislava, IČO: 47232471 proti žalovaným: 1. Z. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XXXX/XX, G. H., 2. S. A., nar. XX.XX.XXXX, zomrelý dňa XX.XX.XXXX, o zaplatenie sumy 8.929,96 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná v 1. rade je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 8.929,96 eur spolu s úrokmi vo výške 819,35 eur, s úrokmi z omeškania vo výške 1.112,56 eur, s úrokmi z omeškania vo výške 5,15 % ročne zo sumy 8.929,96 eur od 01.11.2017 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšku súd žalobu zamietá.

III. Žalobca má voči žalovanej v 1. rade nárok sa náhradu trov konania v rozsahu 62 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 12.12.2017, doručenu súdu dňa 21.12.2017, domáhal vydania rozhodnutia, ktorým súd uloží žalovaným 1 a 2 povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 8.929,96 eur spolu s úrokmi vo výške 1.721,78 eur, s úrokmi vo výške 2.778,10 eur, s úrokmi zo zostatku nesplatennej istiny, t.j. zo sumy 8.929,96 eur, vo výške 11,9 % ročne zo sumy 8.929,96 eur od 01.11.2017 do zaplatenia, s úrokmi z omeškania vo výške 5,15 % ročne zo sumy 8.929,96 eur od 01.11.2017 do zaplatenia a nahradiť trovy konania.

2. Žalobca žalobu odvodnil tým, že dňa 07.09.2012 bola medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanými ako dlžníkmi uzavretá zmluva o úvere číslo XXXXXXXXXXX, súčasťou ktorej sú Všeobecné obchodné podmienky a Obchodné podmienky pre úver (ďalej ako "Zmluva o úvere"). Na základe Zmluvy o úvere bol žalovaným poskytnutý zo strany žalobcu úver vo výške 10.000 EUR. Žalovaní sa podľa Zmluvy o úvere zaviazali vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v splátkach vo výške podľa zmluvy o úvere, výška každej splátky, vrátane skladby a splatnosti jednotlivých splátok úveru je zrejmá z Predpisu splátok. V dobe od uzatvorenia Zmluvy o úvere žalovaní splatili svoj záväzok len čiastočne, pričom jednotlivé platby a spôsob ich započítania sú uvedené v časti "Zaplatené splátky" listiny "Aktuálny stav úveru", ktorá je vyhotovená z bankového informačného systému žalobcu vedeného v súlade s ustanovením § 40 ods.8 a 9 zákona č.483/2001 Z. z. o bankách v platnom znení. V zmysle Obchodných podmienok pre úver, ak je klient v omeškani s platením čo i len jednej splátky, veriteľovi vzniká nárok požadovať predčasné splatenie úveru vrátane príslušenstva. Žalobca pred zosplatením úveru aplikoval voči žalovaným postup podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a zaslal žalovaným upozornenie pred zosplatením úveru. V upozornení pred zosplatením boli žalovaní oboznámení s tým, že sú viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti pohľadávka žalobcu voči žalovaným zo zmluvy o úvere. Vzhľadom

na to, že žalovaní úhradu pohľadávky nevykonali do 15 kalendárnych dní od doručenia upozornenia banky, žalobca pristúpil k zosplateniu úveru listom - Výzva na úhradu dlžnej sumy. Žalovaní ani napriek zaslanej výzve zo strany žalobcu nezaplatili dlžnú pohľadávku. V súlade s Obchodnými podmienkami vznikla žalovaným povinnosť zaplatiť za poskytnutý úver žalobcovi úroky. Takto určená úroková sadzba je v Zmluve dojednaná vo výške 11,9 % ročne, pričom výška úrokovej sadzby je špecifikovaná aj v listine "Aktuálny stav úveru". V zmysle Obchodných podmienok, v prípade, ak sa úver stane predčasne splatným, Žalobca je ďalej oprávnený úročiť nesplatenú istinu úveru úrokom dojednaním v Zmluve. Žalobca si v súdnom konaní uplatňuje voči žalovaným aj príslušné zákonné úroky z omeškania v súlade s § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. Takto je určená výška v žalobe uplatňovaného úroku z omeškania vo výške 5,15 %. Dátum začatia úročenia percentom z dlžnej istiny od 01.11. 2017, je daný dňom nasledujúcim po dni vystavenia listiny Aktuálny stav úveru zo dňa 31.10.2017, nakoľko do času 31.10.2017 sú úroky (aj zmluvné aj sankčné) vyčíslené, a to takto: za obdobie od uzavretia zmluvy do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru ako položka Aktuálneho stavu úveru - Pohľadávkový účet úroky a za obdobie od vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru do vyhotovenia listiny Aktuálny stav úveru zo dňa 31.10.2017 ako položka Aktuálneho stavu úveru - Úroky na účte ČR (čerpanej rezervy). Z vyššie uvedeného je zrejmé, že nárok na zmluvné úroky aj úroky z omeškania vznikol žalobcovi už skôr, nie až 1.11.2017. Tento dátum je výlučne dňom, od ktorého si žalobca uplatňuje nárok na úroky (či už zmluvné alebo sankčné) formou percentuálneho vyjadrenia a nie vyčíslením úrokov. Tento popis úrokových položiek aktuálneho stavu úveru platí v prípade, ak nedošlo zo strany žalovaných k platbám po zosplatení úveru. V prípade, ak po zosplatení úveru došlo k platbám zo strany žalovaných, sú zmluvné aj sankčné úroky kumulované na účte Pohľadávkový účet úroky, ktorý obsahuje sumarizáciu uvedených úrokov za obdobie od uzavretia zmluvy do dátumu poslednej čiastkovej úhrady zo strany žalovaných. V takom prípade položka Úroky na účte ČR predstavuje zmluvné a sankčné úroky od dňa nasledujúceho po dni poslednej čiastkovej úhrady žalovaného až do dňa vystavenia aktuálneho stavu úveru. Žalobca pripojil špecifikáciu zmluvných a sankčných úrokov do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, podľa ktorej zmluvný úrok do zosplatenia úveru bol 2.962,05 eur, úrok z omeškania do zosplatenia úveru bol 26,20 eur, úhrada úrokov do zosplatenia úveru bola 2.168,84 eur.

3. Žalobca ako dôkazy označil Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, Obchodné podmienky pre úver, Všeobecné obchodné podmienky, Aktuálny stav úveru, Výzvu na úhradu dlžnej sumy s doručenkou, Upozornenie na zosplatenie s podacím hárkom, Predpis splátok, Sadzobník poplatkov, doručenky a všetky s výnimkou Aktuálneho stavu úveru aj predložil.

4. Okresný súd Trnava uznesením č.k. 21Csp/245/2017-79 zo dňa 16.08.2019 konanie voči žalovanému v 2. rade zastavil z dôvodu, že žalovaný v 2. rade zomrel po začatí konania a dedičské konanie po ňom bolo zastavené pre nedostatok majetku.

5. Žalovanej v 1. rade bola žaloba doručená v zmysle § 116 ods. 2 CSP, žalovaná sa k nej nevyjadrila.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením so žalobou zo dňa 12.12.2017, Zmluvou o úvere č. XXXXXXXXXXXX, Obchodnými podmienkami pre úver, Všeobecnými obchodnými podmienkami, Výzvou na úhradu dlžnej sumy s doručenkou, Upozornením na zosplatenie s podacím hárkom, Predpisom splátok, Sadzobníkom poplatkov, doručenkami a ostatnými listinnými dôkazmi ako aj ostatným obsahom spisu, keď pojednával v neprítomnosti žalobcu a právneho zástupcu žalobcu v zmysle § 180 CSP, ktorí svoju neúčasť ospravedlnili a súhlasili s pojednávaním v ich neprítomnosti a zároveň pojednával v neprítomnosti žalovanej v 1. rade v zmysle § 180 CSP, ktorá svoju neúčasť neospravedlnila ani nepožiadala o odročenie pojednávania a zistil nasledovaný skutkový a právny stav.

7. Zo zmluvy o úvere zo dňa 07.09.2012 vyplýva, že žalovaná v 1. rade ako dlžník a žalovaný v 2. rade ako spoludlžník uzatvorili so žalobcom zmluvu o úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovaným úver vo výške 10.000 eur, ktorý sa žalovaní zaviazali splácať v 120 mesačných splátkach po 157,24 eur, úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 11,9 % ročne, ročná percentuálna miera nákladov bola 13,62 %, priemerná hodnota RPMN na trhu bola 11,40 %, celková výška nákladov bola 7.611,34 eur, poplatok za správu a vedenie úverového účtu bol 2,5 eur, dátumom prvej splátky 15.10.2012, dátum každej ďalšej splátky k 15. dňu mesiaca a dátumom konečnej splatnosti 15.09.2022.

8. Podľa čl. 9.2 písm. i) Obchodných podmienok pre úver ak Dlžník neuhradil riadne a včas čo i len časť dohodnutej splátky Pohľadávky banky a/alebo porušil ktoréhoľvek z ustanovení ZoÚ, OP alebo

VOP a/alebo jeho vyhlásenia uvedené v článku 8 OP sa ukázali ako nepravdivé alebo neúplné, Banka je za každé takéto porušenie oprávnená požadovať predčasné splatenie celej istiny úveru vrátane príslušenstva, čím sa celý úver vrátane príslušenstva stane predčasne splatným; v takom prípade je Banka oprávnená úročiť nesplatenú Pohľadávku banky, a to až do jej úplného splatenia zmluvnou úrokovou sadzbou a sadzbou úroku z omeškania, ktorého výška je stanovená v oznámení.

9. Z upozornenia - výzvy na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 23.04.2015 vyplýva, že žalobca oznámil žalovaným, že podstatným spôsobom porušili ustanovenia Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 07.09.2012 a Obchodných podmienok a ani napriek predchádzajúcej upomienke do dnešného dňa neuhradili svoje záväzky voči žalobcovi. V zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka žalobca upozorňuje žalovaných, že ku dňu 23.04.2015 je pohľadávka banky viac ako tri mesiace po lehote splatnosti vo výške 1.261,27 eur. Preto žalobca vyzýva žalovaných na úhradu dlžnej sumy do 15 dní od doručenia tejto výzvy. V prípade, ak nedôjde k úhrade uvedenej dlžnej sumy záväzku, banka je oprávnená využiť ustanovenie § 565 OZ a vyhlásil úver za predčasne splatný a žiadať o úhradu dlžnej sumy. Podľa podacieho hárku bola zásielka odoslaná dňa 24.04.2015.

10. Z Výzvy na úhradu dlžnej sumy zo dňa 11.05.2015 vyplýva, že žalobca oznámil žalovaným, že nakoľko svojím konaním podstatným spôsobom porušili ustanovenia Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 07.09.2012 a obchodných podmienok, stáva sa ich úverová pohľadávka k 11.05.2015 predčasne splatnou v celom rozsahu. Dlžná suma 9.788,96 eur pozostáva z dlžnej istiny 8.9292,05 eur, úroku 819,35 eur, poplatkov za upomienky 39,65 eur, poisťné 0 eur. Poštová banka, a.s. vyzvala žalovaných na úhradu dlžnej sumy do 10 dní od doručenia výzvy.

11. Z fotokópie doručeníek vyplýva, že žalovaná v 1. rade si zásielku neprevzala z dôvodu, že adresát je neznámy, žalovaný v 2. rade si zásielku prezval dňa 14.05.2015.

12. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

13. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

14. Podľa § 1 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej zák. č. 129/2010 Z.z.), tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa; spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

15. Podľa § 2 písm. a), b), d) zák. č. 129/2010 Z.z. na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

16. Podľa § 52 ods. 1, 2, 3 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom (1). Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné (2). Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti

(3). Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (4).

17. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu vzniku omeškania, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

18. Podľa § 10c nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

19. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

20. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že dňa 07.09.2012 uzatvorili žalovaná v 1. rade ako dlžník a žalovaný v 2. rade ako spoludlžník so žalobcom zmluvu o úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovaným úver vo výške 10.000 eur, ktorý sa žalovaní zaviazali splácať v 120 mesačných splátkach po 157,24 eur, úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 11,9 % ročne, ročná percentuálna miera nákladov bola 13,62 %, priemerná hodnota RPMN na trhu bola 11,40 %, celková výška nákladov bola 7.611,34 eur, poplatok za správu a vedenie úverového účtu bol 2,5 eur, dátumom prvej splátky 15.10.2012, dátum každej ďalšej splátky k 15. dňu mesiaci a dátumom konečnej splatnosti 15.09.2022. Podľa Obchodných podmienok v prípade, ak sa úver stane predčasne splatným, žalobca je ďalej oprávnený úročiť nesplatenú istinu úveru úrokom dojednaným v zmluve. Žalovaní nesplácali úver riadne a včas a žalobca listom zo dňa 23.04.2015 oznámil žalovaným, že podstatným spôsobom porušili ustanovenia Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 07.09.2012 a Obchodných podmienok a ani napriek predchádzajúcej upomienke do dnešného dňa neuhradili svoje záväzky voči žalobcovi a zároveň upozornil žalovaných, že v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka dňu 23.04.2015 je pohľadávka banky viac ako tri mesiace po lehote splatnosti, preto vyzval žalovaných na úhradu dlžnej sumy do 15 dní. V prípade, ak nedôjde k úhrade uvedenej dlžnej sumy záväzku, banka je oprávnená využiť ustanovenie § 565 OZ a vyhlásiť úver za predčasne splatný a žiadať o úhradu dlžnej sumy. Uvedený list Poštová banka, a.s. podala na poštovú prepravu dňa 24.04.2015. Dňa 11.05.2015 žalobca oznámil žalovaným, že nakoľko svojím konaním podstatným spôsobom porušili ustanovenia Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 07.09.2012 a obchodných podmienok, stáva sa ich úverová pohľadávka k 11.05.2015 predčasne splatnou v celom rozsahu. Dlžná suma 9.788,96 eur pozostáva z dlžnej istiny 8.9292,05 eur, úroku 819,35 eur, poplatkov za upomienky 39,65 eur. Poštová banka, a.s. vyzvala žalovaných na úhradu dlžnej sumy do 10 dní od doručenia výzvy. Žalovaná v 1. rade si zásielku neprevzala z dôvodu, že adresát je neznámy, žalovaný v 2. rade si zásielku prevzal dňa 14.05.2015. Žalovaní žalobcovi neuhradili žiadnu sumu.

21. Predmetnú Zmluvu o úvere súd posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú, nakoľko žalobca ako právnická osoba konal pri uzatváraní a plnení zmluvy v rámci predmetu svojho podnikania a žalovaní ako spotrebiteľia takto nekonali. Súd ustálil, že na predmetnú zmluvu sa okrem § 497 a nasl. Obchodného zákonníka vzťahuje i Zákon o spotrebiteľských úveroch ako aj ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka upravujúce režim spotrebiteľských zmlúv v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Žalovaní na základe predmetnej zmluvy vyčerpali úver vo výške 10.000 eur. Žalovaní nedodrжали dohodnuté zmluvné podmienky, v dôsledku čoho žalobca dňa 11.05.2015 vyhlásil splatnosť celého úveru ku dňu 11.05.2015 a vyzval žalovaných na uhradenie dlžnej sumy. Z uvedenej výzvy mal súd preukázané, že žalovaní ku dňu 11.05.2015 neuhradili istinu vo výške 8.9292,05 eur, úrok vo výške 819,35 eur, poplatky za upomienky vo výške 39,65 eur, preto súd žalobe v časti istiny vo výške 8.9292,05 eur a úroku do zosplatenenia vo výške 819,35 eur vyhovel a žalovanej 1 uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 8.9292,05 eur a úroky do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru vo výške 819,35 eur.

22. Žalobca ďalej žiadal priznať zmluvné úroky od vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru do 31.10.2017, ktoré spolu s úrokmi do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru (819,35 eur) vyčíslil na sumu 1.721,78 eur a ďalej žiadal priznať úroky vo výške 11,9 % ročne zo sumy 8.929,96 eur od do zaplatenia.

23. Aplikčná prax súdov sa otázkou priznania úrokov za úver po splatnosti pohľadávky a teda popri úrokoch z omeškania či iných sankciách už zaoberala. Podľa ustálenej súdnej praxe (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/98, rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014, Uznesenie Ústavného súdu SR č.k. IV. ÚS 476/2012-14 zo dňa 18.09.2012) dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu. Keďže jednorazovým zosplatením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatenia, počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatením úveru a s protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy (rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania v zmysle § 369 Obchodného zákonníka, resp. 517 Občianskeho zákonníka. V rozsudkoch súdov sa zmluvné dojednanie povinnosti platiť úroky popri úrokoch z omeškania označilo za obchádzanie zákonného pravidla zakotveného v § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka o administratívnom strope úrokov z omeškania (napr. rozsudok KS v Prešove vo veci 6Co 182/2011).

24. Súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 23Co/345/2017-68 zo dňa 17.09.2018, ktorý v ods. 14 uviedol: Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdieli spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov od spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatennej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak by navyše odvolací súd takúto zmenu justifikoval, podporil by nielen hrubú nadvládu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav, v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však nepožíva v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov. Uvedenou úvahou sa odvolací súd prirodzene dostáva aj v poradí k ďalšiemu zásadnému záveru, spočívajúcemu v skutočnosti, že keďže jednorazovým zosplatením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou.

Povedané inak v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nar. vl. 87/1995 Z. z. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a nar. vl. alternatívne (podľa povahy zmluvnej úpravy) subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka.

25. Z uvedeného vyplýva, že žalobca nemá nárok na úroky za poskytnutie úveru po zosplatnení úveru ani v prípade, ak to bolo stranami dohodnuté, k čomu sa vyjadril aj Krajský súd v Trnave v rozsudku č.k. 23Co/345/2017-68 zo dňa 17.09.2018, ktorý v ods. 16 uviedol: Z dôvodov vysvetlených a uvedených vyššie, dohoda, podľa ktorej má spotrebiteľ popri úrokoch z omeškania prípadne ďalších sankciách platiť po splatnosti pohľadávky aj úroky za poskytnutie úveru do splatenia úveru spôsobuje značnú nerovnováhu ku škode spotrebiteľa, predstavuje značné zhoršenie postavenia spotrebiteľa oproti zákonnému pravidlu, ktoré chráni spotrebiteľa v úverových vzťahoch pred nadmerným navýšením dlhu oproti výške úveru. Je nepravdepodobné, že by spotrebiteľ takúto dohodu individuálne vyjednal s dodávateľom, ktorý zaobchádza so spotrebiteľom čestne a rovnocenne (C-415/2011, AZIZ). Zákon reguluje úroky za úver bez časovej úpravy a preto dohoda o takýchto úrokoch je odklonom od dispozičnej úpravy a je nielen v neprospech spotrebiteľa, ale vyvoláva hrubú nerovnováhu v neprospech slabšej zmluvnej strany. Navyše sa takáto dohoda dostáva do rozporu aj s ustanovením § 3a vl. n. 87/1995 Z. z. Treba hovoriť o neplatnosti takejto dohody (o úrokoch popri úrokoch z omeškania) pre rozpor so zákonom (§ 39 a § 52 ods. 2 v spojení s § 517 ods. 2 OZ).

26. Vzhľadom na uvedené súd žalobu v časti zmluvných úrokov odo dňa splatnosti úveru považoval za nedôvodnú a v tejto časti ju zamietol.

27. Žalobca ďalej žiadal priznať úrok z omeškania, ktorý vyčíslil ku dňu 31.10.2017 na sumu 2.778,10 eur a následne žiadal priznať úrok z omeškania vo výške 5,15 % ročne zo sumy 8.929,96 eur od 01.11.2017 do zaplatenia.

28. Žalovaní sa dostali do omeškania so zaplatením peňažného dlhu dňa 01.06.2015, nakoľko k zosplatneniu úveru došlo dňa 10.05.2015, oznámenie o zosplatnení úveru žalobca odoslal žalovaným podľa dátumu na podacej počiatky na č.l. 35 (druhá strana) dňa 14.5.2015, zásielka sa podľa VOP 3.4 považovala za doručенú 7 deň od odoslania, t.j. 21.5.2015 a nakoľko žalovaní podľa oznámenia nezaplatili dlžnú sumu do 10 dní od jej doručenia, dostali nasledujúci deň (1.6.2015) do omeškania. Vychádzajúc z uvedeného má žalobca nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške o 8 percentuálnych bodov viac ako je základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, teda ku dňu 01.06.2015, kedy výška základnej úrokovej sadzby bola 0,15 %. Žalobca však žiadal priznať úrok z omeškania len vo výške 5,15 %, ktorý návrh súd nemohol prekročiť, preto súd priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5,15% ročne zo sumy 8.929,96 eur od 01.06.2015 do 31.10.2017, t.j. vo výške 1.112,56 eur a vo výške 5,15% ročne zo sumy 8.929,96 eur od 01.11.2017 do zaplatenia a vo zvyšnej časti úroku z omeškania žalobu ako nedôvodnú zamietol.

29. Podľa § 255 ods. 2 CSP Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

30. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

31. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa pomeru úspechu v zmysle ustanovenia § 255 ods. 2 CSP, keď žalobcovi bola zo sumy 13.429,84 eur (istina 8.929,96 eur + úroky 1.721,78 eur + úroky 2.778,10 eur) priznaná suma 10.860,63 eur (8.929,96 eur + úroky 819,35 eur + úroky z omeškania vo výške 1.112,56 eur), z čoho vyplýva hrubý úspech žalobcu 81 % a hrubý úspech žalovaných 19 %, a teda konečný čistý úspech žalobcu je 62 % (81 % - 19 %), čo v konečnom dôsledku znamená nárok žalobcu voči žalovanej v 1. rade na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v rozsahu 62 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Trnava. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z.; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.